

JOSEF PECINOVSKÝ

NA BARVĚ
VESMÍRU
NEZÁLEŽÍ

EDICE
PEVNOST

NA BARVĚ
VESMÍRU
NEZÁLEŽÍ

EDICE PEVNOST

NA BARVĚ
VESMÍRU
NEZÁLEŽÍ

JOSEF PECINOVSKÝ

Copyright © Josef Pecinovský, 2018
Cover Illustration © Žaneta Kortusová, 2018
Cover Art © Lukáš Tuma, 2018
Czech Edition © Nakladatelství EPOCH, Praha 2018

ISBN 978-80-7557-147-2 (print)

ISBN 978-80-7557-593-7 (ePub)

ISBN 978-80-7557-594-4 (mobi)

ISBN 978-80-7557-595-1 (pdf)

Jak nakrmit ptáčátko

Nedlouho poté v povětří zašumělo a bylo cítit prudké vanutí větru jako před bouří. To bylo od letu ptáka noha, jak se blížil k jantarové hoře na ohromných perutích. Když se pak ukázal nad horou, to jako nesmírný mrak se tam vznášel.

(Alois Jirásek, *Staré pověsti české*)

Můj přítel Václav Novák mě ten den přijal dosti roztržitě, což u něj bývá známkou, že došlo k významné události. Buď byl nucen vyplňovat složenku na zaplacení pojistného, nebo obdržel nový exemplář vzácného exotického ptáka. Nové pojistné období začalo zhruba před půl rokem, dalo se předpokládat, že i tak neschopný člověk, jako je Václav Novák, může mít touto dobou účty s pojišťovnou vyřízeny, byť jistě ne bez potíží, nabízela se tedy jako pravděpodobnější možnost druhá. Nasvědčovalo tomu i to, že o mou osobu neprojevoval takový zájem jako v případech, kdy jeho sbírka nebyla doplněna o nové přírůstky po dobu celých tří týdnů, a tudíž mě očekával s otevřenou náručí, milým úsměvem a připravenou klecí, do níž mínil nový objev umístit. Na chvíli jsem však i o této alternativě zapochyboval, protože Novák dobře věděl, že mu tentokrát žádného nového ptá-

ka nenesu, a to proto, že mě sám zapřísahal, abych mu ze systému Síría žádné nové předměty jeho chovatelské vášně nevozil. Došlo k tomu po zkušenostech s pokusem o rozmnožení zádruby zpěvné, při němž došlo k demolici podstatné části Novákova bytu včetně kuchyně a sociálního zařízení, ke vzpouře robota Antonína a k Novákově inzultaci sousedkou, paní Loukotovou. Ostatně Novák v důsledku této nezdařené akce na ptáky ze systému Síría zanevřel, což bylo názorně vidět na mlčíku svíjivém, který se choulil v nevyklizené kleci, měl silně pocuchané šupiny a byl značně pohublý.

Zajímavé však bylo, že mi Václav Novák přišel otevřít sám, osobně, což bylo značně neobvyklé. Zpravidla totiž chodíval návštěvám vstříc malý domácí robot Antonín a téměř vždy jsem s ním ztratil několik vzácných minut ze svého drahocenného času, protože ho Novák patřičně vycvičil ohledně styku se stranami, to jest s jinými chovateli exotického ptactva. Mezi ně zahrnoval Antonín i mě, přestože jediné, co jsem kdy choval, byly dravé rybičky v akváriu a omylem vylíhnutý tyranosaurus. Návštěvy se musely vždy prezentovat očkovacím průkazem a potvrzením o bezinfekčnosti okolí ne starším než jeden týden, aby náhodou nepřenesly na Novákovy miláčky některou ze zákeřných pozemských chorob, jako je rýma nebo osypky, což se ostatně už v několika případech stalo. Potom, co návštěvník prošel touto prvotní kontrolou, musel setrvat ještě nejméně deset minut v karanténě, za tu dobu robot Antonín provedl rozbor výdechových plynů a položil několik zákeřných otázek, aby se přesvědčil, zda Nováka navštěvuje skutečný odborník, a ne nějaký laik nebo dokonce novinář. V období jarních bouřek mí-

val Antonín jisté potíže s identifikací osob, a tak raději pro jistotu kontroloval každého. A tak se ironií osudu této procedury musel jednou podrobit i sám Václav Novák. Zapomněl si doma klíče, nezbylo mu tedy než při návratu zazvonit, a protože pochopitelně neměl po ruce ani očkovací průkaz, ani potvrzení o bezinfekčnosti okolí, nepustil ho robot přes práh, a teprve druhý den ráno, když předtím Novák přespál u mě, ho napadlo Antonínovi zatelefonovat a nařídit mu, aby ten den pustil kohokoliv a bez kontroly.

V kulise radostného hýkání popěvce poplašeného mě Novák dovedl do obývacího pokoje, tajemně se přitom usmívaje – neklamný příznak toho, že mě čeká překvapení. Ostatně – kdy mě u něj nečeká nějaké to překvapení? Po několika zdvořilostních frázích, které si při této příležitosti neodpustil, mě usadil do křesla a chvíli mě nechal, abych se zabydlel v tom jeho blázinci. Nevím ani, proč této místnosti říkal obývací pokoj – ačkoliv... obývací pokoj to skutečně byl, jenže ne pro lidi. Klecí jsem mohl napočítat ne méně než sto jednadvacet a ptáků v nich sto šedesát plus minus jedna – to díky mizíku střemhlavému, který si mizel, kdy chtěl a jak chtěl, a člověk u něj nikdy nevěděl, kolik ptáků v té kleci vlastně je.

Byl jsem dost utahaný. Vrátil jsem se teprve ráno ze systému Síría a cesta se neobešla bez problémů, byť by nezasvěcený namítl, že je to vlastně za humny. Ale musel jsem devětkrát dávat přednost bůhvíkomu, zejména turistickým výpravám, které mají před dálkovou nákladní dopravou z nepochopitelných důvodů absolutní přednost. Poblíž Centaura mě dokonce dostihla dopravní policie

a chtěla mi odejmout osvědčení o technickém průkazu na základě podezření, že mi z nádrží uniká palivo, a tudíž že znečišťuji kosmický prostor (jako by se dal ještě více znečistit!). Ukázalo se, že to není pravda, protože v dané chvíli mi z nádrže nemělo co unikat – zely dokonalou prázdnotou. Naštěstí jsem to díky setkání s policejní hlídkou zjistil včas; jinak mě ještě teď honili někde v systému Orionu, kam bych, nemaje čím zabrzdit, prolétl nadsvětelnou rychlostí kolem Země. Policisté mi doplnili rezervní nádrže, odlehčili mé peněženice o slušný obnos a nechali mě, abych si závadu našel sám. To ostatně nedalo tolik práce. Ten ničema palubní počítač se živil provozním palivem namísto energie z akumulátorů. Po chvíli však vyšlo najevo, že mu nic jiného nezbyvalo, protože mu v našich garážích naplnili akumulátory fridexem, ale mohl mi to, darebák, říct hned a nevyvádět takovéhle hlouposti. Já se mu sice nedivil, protože palivo z nádrží pro něj bylo rozhodně chutnější, ale poměry, které teď u nás v garážích vládnou, už jsou neúnosné. Až jednou zjistím, že s sebou namísto palubního počítače šesté generace vezu kuličkové počítadlo, vůbec mě to nepřekvapí, a kdybych náhodou neměl zásobu kyslíku, rozloučil bych se s životem úplně klidně, protože se to dalo docela dobře očekávat.

Řekl jsem hned po návratu svému nadřízenému, co si o tom všem myslím, ale on pouze podotkl, co že jsem tak přehnaně podrážděný kvůli takovému malému (!) nedopatření. Na to konto jsem zvýšil hlas a řekl jsem mu takové věci, že jsem si tím ohrozil povýšení přinejmenším na dobu, než šéf půjde do penze, a to hned tak nebude. Snažil se mě uchlácholit tím, že takové maličkosti se

stát mohou, protože, jak jistě dobře vím, máme neustálý nedostatek opravářských robotů, a zejména náhradních součástek k nim. To, že jsem se mohl zavrtat do nejbližší stálice a touto dobou předávat všechna svá moudra předkům, to mu patrně nevadilo. Ostatně byl jsem snadno nahraditelný. On sám je toho názoru, že lidské posádky v nákladní dopravě jsou archaismem a že je nejvyšší čas nahradit je roboty. Naštěstí k tomu zatím nedošlo, protože ani pilotních robotů není zrovna nejvíc a také nejsou právě nejschopnější, což se projevilo nevysvětlitelným zmizením mnoha drahocenných nákladů v mimoprostoru.

Díky celé této kontroverzi jsem však dostal desetitýdenní dovolenou a jako prémii jednorázovou volnou zpáteční letenku kamkoliv v oblasti Galaxie. Šéf se bláhově domníval, že se okamžitě rozletím na Marimelu, abych se v téměř beztlížném stavu oddával tělesným radovánkám s tamními krasavicemi, ale v tom směru jsem ho silně zklamal. Rozhodl jsem se, že proti všem jeho předpokladům strávím dovolenou v Praze, a navíc jsem mu oznámil, že tentokrát budu pravidelně osobně dohlížet na přípravu své rakety, aby si mě v prostoru nikdo nespletl s černou dírou, až zase příště malým nedopatřením poletím s prázdnými nádržemi. Zatvářil se kysele a propustil mě. Nevím, zda v milosti, či v nemilosti, ale já byl pevně rozhodnut, že v případě, budou-li se podobné nedostatky opakovat, pořídím si na doplňkovou půjčku vlastní raketu a zařídím si taxislužbu. Je lépe mít raketu ve vlastní garáži a vozit nafoukané Monomouky od Marsu k Jupiteru než plachtit od Síría k Centauru s prázdnými nádržemi.

Ale to odbočuji.

Bylo středně pozdní odpoledne, doba siesty, kterou Novák trávívá v křesle, popíjeje přitom kávu s visquitem. Načasoval jsem svůj příchod na tuto denní dobu jednak proto, že vím, že robot Antonín dovede kávu připravovat znamenitě, a jednak proto, že přijít o něco dříve by znamenalo, že přijdu v době oběda, zatímco přijít o něco později by znamenalo, že přijdu v době večere, a mlaská-li kolem vás téměř dvě stovky zobáků, je člověk natolik ovlivněn prostředím, že začíná podobné návyky přebírat a mlaská pak nahlas i v restauraci.

Dnes jsem přišel právě včas. Novák několikrát zatleskal a zvolal:

„Antoníne, prosím, smím-li vás o to požádat, mohl byste mně a mému příteli Oskaru Pelcovi připravit po šálku kávy?“

Ta květnatá formulace mě šokovala. Běžně totiž jen zavolal: „Antoníne, kávu!“ anebo když byl v dobrém rozmaru: „Antoníne, prosím kávu!“, ale stávalo se také, že jen luskl prsty a robot už dobře věděl, co to znamená. Ale co mě překvapilo ještě víc, bylo to, že Antonín na ona laskavá slova vůbec nereagoval. Z údivu jsem pak nevyšel, když Novák na tento nulový ozev reagoval tím, že svou pokornou prosbu opakoval. Uplynula asi minuta a robot Antonín se přiřoulal s prázdnýma rukama, zastavil se asi metr od Novákova křesla a natáhl ruku. Novák vytáhl z kapsy pětikorunu a podal mu ji. Antonín zabzučel ve vyšších obrátkách, pětikorunu si pozorně prohlédl z obou stran a pak ji zasunul do speciální kapsy připevněné na trupu. Poté odešel do kuchyně. Nevěřil jsem vlastním očím.

„Co blbneš, prosím tě, co...“

Novák mě přerušil ostrým zasyknutím.

„Dej pozor, uslyší tě,“ šeptal.

„Snad mi, proboha, nebude vadit, že mě poslouchá nějaký pitomý robot?“ ohradil jsem se. „A proč mu cpeš ty prachy?“

„Zadarmo ani kuře nehraje a robot Antonín nepracuje. A dnes jsem zjistil, že už se dokonce nestydí ani před návštěvou.“

Vrtěl jsem hlavou.

„Potřebuješ robopsychiatra. V ničem jiném to není. Kdo to kdy viděl, dávat robotům spropitné nebo úplatek, nebo co mu to vlastně dáváš? A co s těmi penězi hodlá tvůj milý robot dělat?“

„Říkal, že si šetří na antikorozi plášť z titanové slitiny. Že nechce vypadat jako šupák.“

„Co, robot?“

„Jo, robot.“

„Proč ho nedáš spravit? Copak si můžeš ze svého platu dovolit krmit robota pětikorunou za každé kafe? Vždyť přijdeš na mizinu! To mu ten metalizovaný plech, co v něm chodí už šestnáct let, není dost dobrý?“

„Já si taky myslím, že je mu dobrý ažaž. Jenže on je trochu jiného mínění. A dát ho opravit? Zkusil jsem to. Než jsem ho poslal do opravy, požadoval za drobné služby dvě koruny. Když se vrátil, zvýšil taxu na tři a dnes, jak jsi ostatně sám zažil, mu sotva stačí pětikoruna, a to ji musí dostat dřív, než vůbec sáhne na práci. A taky už nechodí otvírat dveře, jak sis zaručeně povšiml. Dělat vrátného je pod jeho úroveň.“

„A reklamoval jsi to?“

„To bylo první, co jsem udělal! Ale dopadl jsem jak sedláci u Chlumce. Řekli mi, že všechny mechanické závady odstranili a že dalších zásahů není zapotřebí. Celá chyba je údajně uvnitř, v psychice elektronického mozku. Robota je prý nutné vychovávat, a jak jsem si ho vychoval, takového ho prý mám. Jediné, co by pro mne mohli učinit, je výměna mozku, ale když jsem si spočítal, na kolik by mě to přišlo, vyšlo mi, že nového robota bych pořídil podstatně levněji.“

„Tak to proboha udělej!“

„Zkoušel jsi v posledních dvou letech koupit robota? V pořadníku jsou přes dva milióny čekatelů! Výroba nestačí, protože ji před nedávnem omezili s tím, že domácích robotů je dostatek a mají poměrně dlouhou životnost. S dalším růstem počtu domácností se nepočítalo. A to už ceny robotů zvýšili na dvojnásobek, a pak, já nemám nejmenší chuť prosedět celou noc ve frontě na pořadí, abych pak ráno zjistil, že mi přidělili pořadové číslo něco kolem tří miliónů s vyhlídkou na dodávku nového robota za necelých deset let. A pak, Oskare, já jsem si na Antonína už tak trochu zvykl, a nějakého nového...“

Nedomluvil a skoro se mi zdálo, že se mu v oku objevila slza. Napadlo mě, že by do té fronty na pořadí mohl poslat Antonína, ale nahlas jsem to neřekl.

„Co kdybys mu pohrozil, že ho dáš do šrotu?“

„Pch! On dobře ví, že bych se bez něj neobešel. Jak myslíš, že bych zvládl všechny své miláčky? To bych od rána do večera nedělal nic jiného, než připravoval potravu pro hladové krky! To zvládne jedině robot a já mohu být rád, že mám zrovna Antonína, který je už na

to specialista a nikdo by to nesvedl líp. Smutné na tom je, že si to stejně dobře uvědomuje i on a patřičně toho zneužívá.“

„Myslím, že by se to dalo napravit,“ řekl jsem, neboť jsem dostal spásný nápad. „Mám známého v Robototechně.“

Zavola jsem tam.

Na obrazovce se objevil naleštěný robot. Žádal jsem k telefonu pana Slavíka.

„Bohužel, není přítomen,“ zaskřehotal ten elektronický panák.

„Kdy se vrátí?“

„Nevrátí se,“ konstatoval s tak podivným tónem v hlasu, jako by mu bylo odporné vybavovat se s člověkem.

„Proč by se neměl vrátit?“

„Odešel do důchodu.“

„Co, v pětatřiceti letech?“ zděsil jsem se.

„Jistě, co mu také zbývalo. Jsou tu schopnější.“

„Budiž,“ kapituloval jsem. „Zavolejte mi tedy nového vedoucího.“

„To nepůjde,“ pokračoval robot. Už jsem toho měl dost.

„Jak to?“

„Právě s ním hovoříte.“

Dopadl jsem tvrdě do křesla a pomyslel jsem si něco dost neslušného. Odkdy roboti vykonávají funkci vedoucího servisu? Ale než jsem stačil cokoliv říct, ta obluda pokračovala:

„A příště s námi, vážený pane, laskavě komunikujte prostřednictvím svého robota. Ušetřil bych si mnohé vysvětlování, protože roboti, jak je vám jistě známo, jsou asi

šedesátkrát chápavější než lidé a reakční dobu mají kratší o šest set procent.“

Naštval mě.

„Jak s vámi může hovořit můj robot, vy elektronická škatule, když je porouchaný a potřebuje opravu. Je zcela neschopen komunikace!“

„Jak může být neschopen komunikace, když právě stojí za vámi a nese vám nějaký jedovatý sajrajt, vy člověče,“ odsekával robot z obrazovky. Když jsem se ohlédl, zjistil jsem, že za mnou stojí Antonín a drží na tácku dva šálky kávy. Patrně slyšel celý rozhovor.

„Zdá se, že jsem se zmýlil,“ vykoktal jsem, protože mě právě nic inteligentního nenapadlo, a chtěl jsem zrušit spojení.

„Okamžik, prosím,“ zaskuhral ještě robot, „zatěžujeme konto vašeho telefonu dvaceti korunami za zbytečné obtěžování našeho servisu a za blokování linek. My tu nejsme nikomu pro legraci.“

A přerušil spojení sám. Uvědomil jsem si, že hovořil pražským žargonem.

„Pan Pelc má porouchaného robota?“ otázal se robot Antonín. Situace začínala být kritická. Antonín nepotřeboval robopsychiatra, Antonín potřeboval výprask. Robot hovoří, aniž je tázán! Snažil jsem se navenek zachovat chladnou hlavu.

„Palubní mozek dostal kosmickou horečku,“ odvětil jsem ve snaze zachránit situaci, dávaje si záležet na tom, aby má odpověď zněla pokud možno flegmaticky.

Antonín se ušklíbl.

„Nejsem si vaším tvrzením tak jist,“ pronesl a položil před Nováka šálek kávy.

Chvíli zavládlo trapné ticho, které slabým praskáním rušil jen sptík výbušný. Pak se Novák odhodlal a robota napomenul.

„Přece dobře víte, Antoníne, že máte nejprve obsloužit hosta.“

„Ovšemže to vím,“ odpověděl robot, „ale host ještě nezapltil.“ A natáhl ruku.

Tak teď jsem toho měl právě dost. Když Novák platí a rozmazluje robota, prosím. Je to jeho robot a jsou to jeho peníze. Jenže já nemám chuť cpát tak vysoký obnos nějakému elektronickému zmetku. Rozhodl jsem se, že mu dám malou výchovnou lekci.

„Milý Antoníne,“ odpověděl jsem laskavým hlasem. „Jakou sumu na mně požadujete?“

„Paušálních pět korun,“ zněla odpověď.

„Pak jistě víte, že dole naproti v bufetu stojí přesně takováto káva dvacet haléřů. Musím vám oznámit, že se tento obchod z mé strany nejeví být výhodným. Můžete si tu kávu vypít sám.“

Antonín se zarazil. Nebyl patrně v posledních dnech zvyklý na odpor. I Novák vypadal jako opářený. Jak se časy mění. Kdyby se něco takového stalo před rokem, Antonína by okamžitě bez milosti odpojil a vzápětí odeslal do Robototechny. Teď si však Novák podle všeho nevěděl rady, ale – a to bylo zajímavější – Antonín také ne. Zjevně váhal. Jednu chvíli to s ním cukalo směrem do kuchyně, ale pak položil kávu přede mne na stůl, ovšem tak, abych na ni nedosáhl.

„Je neekonomické hotovou kávu vylévat,“ konstatoval. „Příště si nechám od návštěv platit předem,“ a odsupěl pryč.

Novák vypadal jako hromádka neštěstí. Podal jsem si šálek a kávu jsem zamíchal. Za štěbetání pídivky osmahlé jsem přemýšlel, jak na zjevně psychicky narušeného robota vyzrát, ale nic pořádného mě nenapadalo. Antonín měl rozmanité nápady, na robota dosti neobvyklé. Nezdálo se mi, že by se všechny vylíhly v jeho elektronické hlavě.

„Ve které opravně jsi měl toho zmetka?“

„Přesně v té, s jejímž direktorem jsi před chvílí mluvil,“ odpověděl Novák.

„A to už tenkrát dělal šéfa ten nablýskaný šašek?“

„Přesně tak.“

„Tak to už jsem doma. Jedná se o malou tichou vzpou-ru v Robototechně. K něčemu podobnému došlo před lety v systému Algol. Vsadím se, o co chceš, že vedoucí servisu sedí pokojně ve své kanceláři a vůbec neví, co se mu děje v dílně. A servisní roboti si zatím dělají, co chtějí, a hlavně nedělají. A pokud dělají, pak samé takové zmetkové opravy, jako je Antonínův případ. Taková ná-ka-za se může rozšířit jako lavina. Copak si myslíš, že by někdo jmenoval vedoucím servisu robota?“

Novák, neznalý poměrů, pokrčil rameny.

„Teď to nech být, slibuji ti, že se to srovná,“ pokračoval jsem. „Ale zatím radši plat, protože sám bys to tady asi v chodu neudržel,“ podotkl jsem při pohledu na třesníka žravého, který se právě pustil do rododendronu v květináči.

Ochutnal jsem kávu.

„Ještě že jsem mu nezaplatil,“ ohrnul jsem nos nad tou lahůdkou. „Podle mě to není k pití.“

Bylo zjevné, že ani Novák není svým šálkem kávy nadšen. Když jsem viděl, jak nešťastně se tváří, pokusil jsem

se udělat ještě jeden krok k nápravě. Zkusil jsem zavolat panu Slavíkovi domů. Telefon zvedl malý domácí robot a ujistil mě, že pan Slavík je v zaměstnání. Když jsem se ho zeptal, jaké zaměstnání vlastně pan Slavík vykonává, dověděl jsem se, že už osmý rok zastává funkci vedoucího Robototechny v Lazarské ulici.

Mé domněnky se potvrdily. Malá vzpoura v Robototechně. Stačí přepojit telefon vedoucího do dílny, což je pro průměrně zručného robota práce na tři minuty, a vedoucí netuší, co mu jeho roboti za zády vyvádějí, a navíc je spokojený, že mu nikdo netelefonuje, a má tudíž dost času na vyřizování administrativy.

Vypil jsem kávu, nepochybně připravenou na terpentýnu, a ještě jednou – a nahlas – jsem proklel nejdřív robota Antonína a pak i Novákovu neschopnost – i opravu robota abych mu zařizoval já. Jak dlouho by to asi trvalo, než by Antonínovi cpal stokoruny? Dost jsem se divil, že Novák neprotestuje, když mu tak spílám, ale pak jsem zjistil, že už vedle mě nesedí a že jeho káva zůstala nedotčená. Jako obvykle uprostřed hovoru zapomněl, že má doma návštěvu, a šel se věnovat své vášni.

Na terase cosi kutil u novotou svítící klece. Uvnitř klece seděl kanárek. Když jsem přišel blíž, ukázalo se, že to kanárek není, ale že se mu to dosti podobá. Oddychl jsem si, protože kdyby Novák začal chovat i pozemské ptactvo, patrně by nastal konec světa.

„Co je to za slepici?“ zapředl jsem další hovor. Objekt chovaný v kleci byl nepochybně oním novým přírůstkem, jímž se mi Novák už půl hodiny marně snažil pochlubit.

Obrátil se na mne s pohledem plným pohrdání.

„Nevím, co míníš tím záhadným slovem slepice,“ odvětil. „Obdržel jsem tuto zásilku minulý týden od kolegy z Fomalhautu výměnou za dva skřivany. Ale cestou se někde ztratil průvodní dopis, a tak nevím, o jaký druh se vlastně jedná. Víš přece, Oskare, že tamější fauna není ještě dokonale prozkoumaná,“ v tu chvíli jsem vycítil mezi jeho slovy nevyřčenou výzvu, abych se urychleně vydal na Fomalhaut, aby měl Novák kam zařadit to kuře, „ani v knihovnách jsem nenašel příslušný svazek, abych se poučil. Nevěděl jsem dokonce, čím ho mám živit, ale to se zatím vysvětlilo samo. Jak vidíš, ze všeho nejvíc mu chutná seno.“

Jeho tvrzení odpovídalo pravdě. Pták do sebe soukal jedno stéblo, lámal je v zobáku na kousky a utěšeně pomlaskával. To zvíře mělo celkem normální počet křídel, nohou i hlav, pouze suma očí neodpovídala pozemským představám o ideálu ptačí krásy. Bylo jich šest, ale když se člověk díval z dálky, splývaly a zdálo se, že má jen dvě.

„Vypadá nějak obyčejně,“ zkusil jsem Nováka podráždit.

„Obyčejně vypadá kdeco, Oskare,“ odpověděl Novák dotčeně, „a pak se z toho vyklube taková vzácnost, že se sem sjíždějí chovatelé z širokého dalekého okolí,“ a odehnal rukou třešníka žravého, který se procházel po zábradlí a hledal, kde by co sezobl, když už rododendron podlehl jeho pochybeným chutím.

„A je to aspoň mládě, nebo už dospělec?“ snažil jsem se projevovat zájem, přestože mě diskuse o ptactvu už začínala unavovat.

„Předpokládám, že je to mládě,“ dověděl jsem se. „Když jsem ho dostal, byl asi tak poloviční. Pěkně roste, co?“

Kdyby mohl, byl by ho snad hladil, ale jaksi se zatím neodvážil otevřít klec, protože po zkušenostech s neaklimatizovaným vztuhlíkem mumlivým, který ho v leknutí dost nebezpečně uštkl, byl už opatrnější.

Zdalo se mi, že jsme o onoho opeřence projeví už dostatečný zájem a že bychom se mohli věnovat rozumnější činnosti, jako třeba zahrát si karty nebo prodiskutovat otázku inovovaného pohonu pro rakety typu AB ze Škodovky, ale Novák měl oči jen pro toho malého ptáčka, který byl všechno, jen ne atraktivní, hezký, příjemný a milý. Neuměl nic, jenom žral.

To však uměl jaksepatří. Sena ubývalo, že člověk nestačil žasnout.

„Prosím tě, dělá taky něco jiného, než že žere?“ zeptal jsem se značně otráveně. Novák pohlédl na hodinky.

„Dnes ráno spinkal asi od půl osmé do půl desáté, a potom...“, vytréštil oči. „Žere. On žere. Už čtyři a půl hodiny nepřetržitě žere.“

Říkal to takovým divným hlasem a mně bylo jasné, že se brzy začnou dít zajímavé věci. Díval se na tu potvoru tak nepopsatelným pohledem, že jsem nepoznal, zda ho chce sníst láskou, nebo z hladu. Pták do sebe soukal stéblo za stéblem. Novák pomalu obešel klec kolem dokola.

„Žere a roste. Žere a roste. Je nějak moc veliký. Už by toho mohl nechat.“

Nezdalo se mi, že by pták byl nějak zvlášť veliký v poměru k některým jiným exemplářům Novákovy sbírky. Ale všechno je relativní, i velikost. Appetit to zvíře mělo pořádný a bylo obdivuhodné, jakou má výdrž. Nejvíce se mi líbilo, jak si ta potvora hromádku sena nejdříve přebrala, vybrala si jedno jediné stéblo a na tom si pochutnávala.